

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԹԻՒՆԻ ԼՐՈՒՑԸ

«Եկէ ինձի, բայթ յօգնած ու քեռնալուածներ, և ես ծեզ պիտի համցչեցնեմ: Իմ լուծն ձեր վրայ առէք, և ինձնէ սորվեցէք՝ որ ենք եմ ու սրտով խօսքի, և ձեր ամձերուն համգառաւորդին պիտի զանէք, վասնի իմ լուծն հազը է, և իմ բեռն՝ թերեւ» (Մատթ. ԺԱ 28-30):

Մատթէոս Առաքեալի արձանագրած Յիսուսի յիշեալ խստերուն քննարկումը երեւան կը բերէ անոր ունեցած խոր ճանաշողութիւնը մարդկային հոգեբանութեան եւ զիտակցութեան:

Քրիստոսի հրաւէրը եզակի կոչ մըն է համայն մարդկութեան, որու նմանին կարելի է հանդիպել ո՛չ սուրբերու, ո՛չ իմաստասէրներու եւ ո՛չ ալ զիտնականներու զործերուն մէջ: Աստուածորդին միայն կարող էր ուղղել այսպիսի հրաւէր մը:

Յիսուս կոչ կընէ բոլոր անոնց՝ որոնք ծարաւի են ճշմարտութեան, որնք զիտասուած կը փնտուն: Մարդկային միտքը վազ ժամանակարջանէն, փնտած է զիտասուած: Յորի զըրին մէջ Զօֆար հարց կու տայ: «Փնտունով կարելի՞ն է Աստուած զտնել»: Շատերու Համար գժուար է Աստուած զտանել, իսկ անոնք որոնք զտած են Աստուած, կը գժուարին զիյն նկարագրել: Ակաւասիկ, Քրիստոս հրաւէր կ'ուղղէր Աստուածոյ ճանաշոյութեան ծարաւի հոգիներուն, որոնց անձերը յոդնած էին զինքիկա փնտուելին:

Մէնք Աստուած կը գտնենք երր մէկ ու շագրութիւնը կերպուացնենք Յիսուս Քրիստոսի վրայ: քանի որ Յիսուս կ'ըսէք. «Ան որ զիս տեսաւ՝ Հայրը տեսաւ: Աստուած եւ Քրիստոս մի են. անոնք ունին նոյն բընութիւնը եւ անձաւորութիւնը: Հետեւար երր ուսումնակիրենը Յիսուսի կեանքն ու վարդապետութիւնը, հասու կը գառ-

նանք Աստուածոյ էութեան:

Աստուածութիւնին յոցնած ու քեռնաւորուած մարդկութիւնը իրեն հրաւիրելէ յետոյ, կը խոստանայ նաեւ հանդչեցնել անոնց խոսված Հոգիներն ու տառապած սրտերը: Ասիկա իրագործէլու Համար պարաւուոր ենք սակայն մեր ուսերուն առնել Քրիստոսի լուծը:

Խւրաքանչիւր կրօնքի հիմնադիր որոշ պարտաւորութիւններ սահմանած է իր հետեւորներուն վրայ: Անոնք պարտաւոր են հետեւիլ իրենց վարդապետին դրած կանոններուն որպէսզի կարենան վայելել արդ վարդապետութեան խոստացած բարիները:

Հրէական կրօնքին լուծը՝ օրէնքն էր: Հրեայի մը Համար կրօնքը Համապատասխան էր ծանր բեռի մը. ան հազիւ կրեար իր ուսերուն վրայ շալիկել զայն: Հրեայ ժողովուրդը իր ամէն մէկ քայլափոխին կաշշանդուած կը մնաէ օրէնքի պահանջներով: Հասարակ մարդկէկ, իրենց վիճակին յուստահատ, կը փնտուին Աստուած մը որ Մովսէսիական օրէնքներէն թեթեւ լուծ ունենար: Քրիստոս այ տեսակի մտանութիւն ունեցող մարդոց կը խոստանար իր լուծը՝ որ ուղղը էր ու թեթեւ:

Բարբիական օրէնքներուն ակնարկելով, Յիսուս կ'ըսէք. «Մանք եւ տանելու գժուար բեռներ կը կապէն ու կը զնեն մարդոց ուսերուն վրայ եւ իրենց մասով չեն ուղեր զանոնք շարժել: Քրիստոս իր մեծ հրաւէ-

րով շարժեց Հրէական կրօնքի հիմք և մարդկանթիւնը ձերազատեց օրէնքի նեղ կաշկանդումներէն :

Աւանդութիւնը կ'ըսէ թէ հիւսն Յիսուս ամենալաւ յուծ շինողն էր ամբողջ Գալիլիայ մէջ: Գիւղացիներ հեռու վայրերէ կուզային Յիսուսի մօտ, անոր շինել տալու համար իրենց եղներու լուծերը: Անկասկած ոք Վարդապետը իր լուծին պատկերը փեր առած է նազարէթի իր խանութէն:

Քրիստոսի լուծը մարդկային բնութեան յարմարող բնու մրն է: Ան մեզի չի մատուեր անդասկան գոյավիճակներու: Քրիստոնէական լուծը գառնութիւն չէ մեր կեանքին, բնոգհակառակը՝ ան բնութեան յարմարող լուծ մրն է: Քրիստոսի լուծը սիրոյ եւ հաւատքի լուծն է: Ան մեր վրայ դրուած է իրբեւ արտարայտութիւն աստուածային սիրոյ:

Քրիստոսի լուծը երդի կը վերածուի երր մէնք իրարու կապութիւնք եւ զիրար սիրենք աստուածային սիրոյ: Ան որպէս օրէնք չի ներկայանար մեզի, այլ իրեւ կեանքի շրուորչք: Քրիստոսի լուծը հաւատքի ու սիրոյ կեանքն է, որ խաղաղութիւն կու տայ մեր հոգիներուն:

Այս այն խաղաղութիւնն է զոր Տանդէ որոնած էր: Կը պատմուի թէ օր մը հանձարել յանաստեղծը եւ մէծ միստիկը վանքի մը դուռը կը բախէ: Ճգնաւոր վանական մը դուռը բանալով հարց կու տայ: Ժ՞նչ կ'ուղեա: «Խաղաղութիւն» բառը կ'ըլլայ Տան-

դէի միակ պատասխանը: Մենք պէտք չունինք վանքերու մէջ փնտուելու խաղաղութիւնը, որովհետեւ Քրիստոս այդ վանքերը մէր ներսիդին փոխադրած է: այլ խօսքով, մէնք խաղաղութիւն կ'ունինանք երբ Քրիստոսի ներկայութիւնը ունինանք մէր անձերուն մէջ:

Հեքիաթի մը համաձայն, նախապէս թոշունները առանց թեւի էին. երբ Աստուած գանոնք թեւերով օժտեց, ըմբռուութիւն յառաջ եկաւ, քանի որ նոր թեւերը ծանր բնու թուեցան անոնց. բայց երբ թըրշանները բնդունեցին այդ բեռը, անոնք թոյելով երկինք բարձրացան:

Քրիստոնէական կրօնքը զոր մենք կը զավանինք, որոյ պարտաւորութիւններ կը գնէ մեր վրայ: Մենք ստիպուած ենք գործադրել Յիսուսի վարդապետութեան սկրյունքները, եթէ երբեք կ'ուղենք անոր բարիքները ապագային վայելել: Եթէ Քրիստոսի լուծը գարճնեկը մերինք եւ հետեւնք անոր կեանքի օրինակին, վասահ եղչք ուր մասնակից կ'ըլլանք Քրիստոսի Յարութեան:

Քրիստոսի լուծը մեզէ կը պահանջ իւնարհ սիրու եւ հեղ հոգի: Ան կ'ամրապնդէ մեր նկարագիրը ու կ'ամբողջացնէ մէր անհառականութիւնը: Աստուածային սիրով յեցուած, մեր անձը կը պայծառակապուի եւ մենք կը գառնանք գործօն անգամները Հայոսանեայց եկեղեցւոյ, ի վասո Ամենասուրբ երրորդութեան:

ԲԱԼԲԴԻՆ, ՎՐԴ. ԹՈՓՃԵՂԻ,